

**MAŁOPOLSKI KONKURS JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
W ROKU SZKOLNYM 2024/2025
Etap szkolny – 15 października 2024 r.
Temat: „Wszystko się może zdarzyć / Gdy głowa pełna marzeń”**

1. Przed rozpoczęciem sprawdzania nauczyciele zakreślają na zielono wszystkie uczniowskie skreślenia oraz nadpisania i zapisują na dole strony ich liczbę.
2. Zadania oceniamy zgodnie ze schematem punktowania. W tabeli pod każdym zadaniem wpisujemy **czerwonym** długopisem przyznaną liczbę punktów. Potem sumę punktów nanosimy na pierwszą stronę testu. Jeśli w schemacie punktowania wskazano kryteria, do tabelki pod zadaniem wpisujemy przyznane punkty częściowe (np. 1, 1, 1, 0).
3. Punkty przyznajemy za odpowiedź poprawną, wynikającą z lektury oraz z obserwacji świata. W schemacie punktowania podano tylko **przykładowe** odpowiedzi i wskazano **zasady ich zaliczania**. Jeśli w odpowiedziach pojawi się **błąd rzeczowy**, to w danym kryterium nie przyznajemy punktu.
4. Uwaga! Przy ocenie krótszych i dłuższych wypowiedzi stosowane są następujące kryteria poprawności stylistycznej i językowej: stylistyczna, frazeologiczna, leksykalna, gramatyczna (fleksyjna i słotwórcza), składniowa, interpunkcyjna, ortograficzna (zob. *Encyklopedia języka polskiego* pod redakcją Stanisława Urbańczyka i Mariana Kucały, wydanie trzecie poprawione i uzupełnione, Wrocław-Warszawa-Kraków, Ossolineum, 1999, s. 36-38 i 381-382). **Powtórzoną kilkakrotnie w tym samym zadaniu niepoprawną konstrukcję językową lub pomyłkę w zapisie czy interpunkcji (takie samo zdanie) traktujemy jako jeden błąd.**
5. Na marginesie zaznaczamy tylko te błędy, które w danym zadaniu podlegają ocenie. Oznaczenia błędów:
 - **jęz.** – błąd językowy (fleksyjny, składniowy, frazeologiczny, słotwórczy, leksykalny, stylistyczny, powtórzenie...),
 - **ort.** – błąd ortograficzny,
 - **int.** – błąd interpunkcyjny.
6. Podczas realizacji zadań na wszystkich etapach konkursu **obowiązuje pisownia imion i nazwisk autorów oraz tytułów tekstów podana w wykazie literatury**. Błędy w zapisie traktowane są jako błędy ortograficzne. Błędy w odmianie / brak odmiany imienia i nazwiska autora / imienia i nazwiska bohaterów jako błędy językowe.
7. Jeśli w zadaniach 4. i 11. wypowiedź będzie krótsza niż wymagana liczba słów, punkty przyznajemy tylko za realizację tematu.
8. Jeśli w zadaniach 4. i 11. wypowiedź zostanie napisana na inny temat lub w innej formie niż wskazane w poleceniu za całe zadanie przyznajemy 0 pkt.
9. Przy ocenie prac nie uwzględnia się zaświadczeń o dysleksji, dysgrafii, dysortografii.

Schemat punktowania			
zadanie	przykładowa odpowiedź	punktacja	zasady przydzielania punktów
1.	Np. Bohaterowie musieli spędzić czas u dziadków, ponieważ rodzice wyjechali na darmowy, siedemnastodniowy rejs wokół Skandynawii... Rodzeństwo musi spędzić wakacje u dziadków, bo rodzice wybrali się z krewnymi w rejs...	0-1	1 pkt przyznaje się za poprawne wyjaśnienie (nie musi być szczegółowe; w odpowiedzi powinni się pojawić rodzice i ich podróż).
2.	Np. a) chata Muriel Tagget / chata wiedźmy / chata żony byłego opiekuna Baśnioboru / chata członkini Stowarzyszenia Gwiazdy Wieczornej... Muriel próbuje rozsupłać (rozgryźć) węzły, którymi była spętana. Rzucony czar nie pozwalał jej opuścić tego miejsca... b) stodoła / stajnia... W stodole stała ogromna krowa, która od rana nie była dojona. Nabrzmiące wymiona sprawiały jej ból. Dzieci podstawiały drabiny i chwyciły za „dójki”, a następnie po nich zjeżdżały w dół. Wtedy wytryskiwało mleko. To przyniosło ulgę krowie... c) Zapominana kaplica / kościół ... W podziemiach kościoła dochodzi do walki z Bahumatem i Muriel. Babci oraz rodzeństwu pomaga golem Hugo. Niestety diabliki oraz Mendingo ich pokonują. Dziadek z Leną są także uwięzieni. Tylko Kendrze udaje się wrócić do domu, aby uzyskać pomoc wrózek. Pozostali zostają uwięzieni, golem się rozsypuje...	0-10	Po 1 pkt. przyznaje się za zapisanie nazw miejsc . Po 2 pkt. przyznaje się za pełną, zgodną z faktami odpowiedź na pytania; po 1 pkt. przyznaje się, gdy odpowiedzi są niepełne. 1 pkt przyznaje się za poprawność językową (dopuszcza się 1 błąd).
3.	a) W kolejności: troll, diablik, golem, wiedźma, najada, satyr	0-2	2 pkt. przyznaje się za bezbłędne zapisanie sześciu nazw istot; 1 pkt. – za bezbłędne zapisanie czterech – pięciu nazw istot. <i>Uwaga! Nazwy istot mogą być zapisane wersalikami.</i>
	b) Np. wróżki: mogą się powiększać, a po pewnym czasie wracają do dawnej postaci, mogą z diabliska stać się wróżką po pocałunku przez inną wróżkę, ... skrzaty: tworzą wspaniałe przedmioty, naprawiają różne rzeczy, gdy im się poda rysunek, plan...	0-2	Po 1 pkt. przyznaje się za podanie jednej poprawnej informacji na temat magicznych zdolności wrózek oraz skrzatów.

4.	dziennik	0-13	
4.1	realizacja tematu Np. zamknięcie wróżki w słoiku i umieszczenie go w domu w szufladzie, przemiana wróżki w diablaka, osaczenie Setha przez wróżki, ukaranie chłopca – zamiana w morsa, odczarowanie przez Muriel za pozbycie się jednego węzła, nauka: ostrożność, współczucie, szacunek dla innych stworzeń...	0-7	Po 1 pkt. przyznaje się za rzeczowe i wyczerpujące przedstawienie informacji na jedno z pięciu pytań (co się wydarzyło? co się stało z wróżką? co za to spotkało chłopca? w jaki sposób został „ocalony”? czego ta przygoda go nauczyła?). 1 pkt przyznaje się za nazwanie i opisanie emocji chłopca. 1 pkt przyznaje się za celowe zastosowanie co najmniej trzech różnych środków stylistycznych (epitet, przenośnia, porównanie, wyliczenie, niedomówienia apostrofa...).
Punkty za poniższe kryteria są przyznawane pod warunkiem, że tekst liczy co najmniej 90 słów.			
4.2	kompozycja	0-1	1 pkt przyznaje się za logikę i spójność wypowiedzi potwierdzoną celowo wprowadzonymi akapitami, segmentami...
4.3	język i styl	0-3	poprawność językowa (gramatyczna, leksykalna, frazeologiczna, stylistyczna, składniowa...) 0-2 bł. – 3 pkt., 3-4 bł. – 2 pkt., 5-6 bł. – 1 pkt, 7 bł. i więcej – 0 pkt.
4.4	poprawność ortograficzna	0-1	0-2 bł. – 1 pkt, 3 bł. i więcej – 0 pkt.
4.5	poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszcza się 6 błędów.
5.	Np. <i>Lew, Czarownica i stara szafa</i> Bohaterowie Łucja, Edmund, Zuzanna i Piotr przenoszą się do świata Narnii i podobnie jak Seth i Kendra walczą z siłami zła (w Narnii z Białą Czarownicą w Baśnioborze z wiedźmą oraz Bahumatem) <i>Balladyna</i> W obydwu utworów pomieszczone są porządki realistyczne (Popiel III, Gniezno, Gopło, Wdowa, Balladyna i Alina) z fantastycznymi (Goplana, Chochlik i Skierka)...	0-2	2 pkt. przyznaje się za podanie tytułu tekstu oraz wyjaśnienia wskazującego na wspólne motywy...; 1 pkt – za podanie tytułu tekstu oraz ogólnikowego wyjaśnienia.

6.	Np. Shere Khan – tygrys – mściwy – nie poddaje się, knuje przeciwko Mowgliemu, chce go zabić... Akela – wilk – odważny – przeciwstawia się Shere Khanowi... Bagheera – pantera – troskliwa – czuwa nad Mowglim, towarzyszy mu podczas jego dorostania... Kaa – wąż – pomocny – podjął się walki z małpami... Baloo – niedźwiedź – odpowiedzialny – uczy młodych zasad panujących w dżungli...	0-8	1 pkt przyznaje się za poprawne nazwanie wszystkich zwierząt. 3 pkt. przyznaje się za poprawne nazwanie pięciu cech; 2 pkt. – za poprawne nazwanie czterech cech, 1 pkt – za poprawne nazwanie dwóch – trzech cech. 1 pkt – przyznaje się za zapisanie wszystkich cech za pomocą przymiotnika. 3 pkt. przyznaje się za poprawne uzasadnienie pięciu cech; 2 pkt. – za poprawne uzasadnienie czterech cech, 1 pkt – za poprawne uzasadnienie dwóch – trzech cech.
7.	Np. Nie wolno zabijać człowieka (poza nauką polowania). Należy przyjąć osobnika do Gromady, gdy zgłasza za nim co najmniej dwóch jej członków (poza ojcem i matką). Kiedy wilki stoją na nogach o własnych siłach, ojciec musi je przyprowadzić na Wiec Gromadzki. Nie można zabijać dla zabawy. Można ocalić życie szczenięcia, dając za nie okup. Wilki są wolnym plemieniem, więc podlegają tylko naczelnikowi Gromady. Tylko Gromada może wybierać przywódcę...	0-6	Po 1 pkt. przyznaje się za poprawne, zgodne z tekstem sformułowanie jednej zasady. 1 pkt przyznaje się za poprawność językową (dopuszcza się 1 błąd).
8.	a) Np. Mowgli podczas Wiecu Gromadzkiego zostaje wyrzucony przez większość wilków (są pod wpływem Shere Khana), gdyż jest człowiekiem. Mimo obrony Bagheery i Akeli, mimo upokorzenia tygrysa (osmalił mu futro ogniem) uświadamia sobie, że jest człowiekiem (płacze) i odchodzi. Po pokonaniu Shere Khana (podstęp z bawołami) i ściągnięciu z niego skóry wszedł w zatarg z wioskowym kapłanem. Ten podburzył całą wioskę przeciw Mowgliemu, mówiąc, że to jest wilk. Chłopiec odchodzi do dżungli, do swoich braci. Czuje się samotny, zrezygnowany...	0-4	1 pkt przyznaje się za opisanie zgodnie z faktami wygnania z dżungli. 1 pkt przyznaje się za opisanie zgodnie z faktami wygnania z wioski. 1 pkt przyznaje się za scharakteryzowanie samopoczucia chłopca. 1 pkt przyznaje się za poprawność językową (dopuszcza się 1 błąd).

	b)	Np. Uchodźcy z krajów ogarniętych wojną (uciekają ze swojego kraju, są wygnani), nie zawsze są chętnie przyjmowani w innych państwach... Ludzie z obcej kultury, którzy przybywają do innych państw, czują się wyobcowani, nieraz wyzywani, poniżani, bici... <i>Może być też konkretny przykład z uczniowskiego doświadczenia (np. brak akceptacji dla nowego kolegi)...</i>	0-3	2 pkt. przyznaje się za sformułowanie stanowiska i uzasadnienie go konkretnym przykładem ze współczesności (doświadczenia uczestnika konkursu); 1 pkt – za sformułowanie stanowiska i próbę uzasadnienia. 1 pkt przyznaje się za poprawność językową (dopuszcza się 1 błąd).
9.		Np. <i>Krainy wyobraźni</i> – idealizuje się czas dzieciństwa, wierzy się w istnienie jednoroźca wokół domu, w którym spędza się wakacje... <i>O psie, który jeździł koleją</i> – miłość, przyjaźń będą w stanie pokonać nawet nieuleczalną chorobę; tak jak literacki Lampo uratował dziewczynkę, tak filmowy pies pomoże Zuzi; pies staje się celebrytą, podróżuje po Polsce, zdobywa coraz większą popularność... <i>Kajko i Kokosz. W krainie borostworów</i> – bohaterowie wytrwale poszukują pani Przyrody, która da im listek brzozy i to uratuje wodę w studni w grodzie Mirmila; bohaterowie w wyniku korzystnego przebiegu zdarzeń kolejny raz pokonają zbójcerzy... <i>Pudelko zwane wyobraźnią</i> – wykonując proste gesty i czynności (stukanie, wołanie, świstanie, chrząkanie...), można kreować poetyckie światy, wywoływać metafory, powoływać do istnienia nowe byty, np. krajobraz miejski, księżyc...	0-5	Po 1 pkt. przyznaje się za podanie jednej informacji zgodnej z danym tekstem. 1 pkt przyznaje się za poprawność językową (dopuszcza się 1 błąd).
10.	a)	Baśniobór – baśń, bór borostwory – bór, stwór Złotogłówka – złoty, głowa Łamignat – łamać, gnat	0-2	2 pkt. przyznaje się za podanie ośmiu wyrazów podstawowych; 1 pkt – za podanie sześciu – siedmiu wyrazów podstawowych.
	b)	W kolejności: plemion, plemienia, szczeniciem, imiona	0-2	2 pkt. przyznaje się za poprawne uzupełnienie czterech form; 1 pkt – za poprawne uzupełnienie dwóch – trzech form.
11.		opowiadanie	0-20	
11.1		realizacja tematu	0-10	2 pkt. przyznaje się za zredagowanie opowiadania o marzeniach, zakończenie tekstu

			cytatem i nadanie tytułu; 1 pkt – za zredagowanie opowiadania o marzeniach, zakończenie tekstu cytatem. 2 pkt. przyznaje się za celowe wykorzystanie co najmniej dwóch informacji z obrazu; 1 pkt – za ogólnikowe odwołanie do obrazu. 2 pkt. – przyznaje się za dokładne przedstawienie co najmniej dwóch zdarzeń; 1 pkt – za przedstawienie jednego zdarzenia lub tylko zarysowanie akcji. 2 pkt. przyznaje się za celowe urozmaicenie narracji pięcioma – sześcioma elementami (dialog, monolog, opisy, sen, zwroty akcji, punkt kulminacyjny...); 1 pkt – za celowe wprowadzenie czterech elementów. 2 pkt. przyznaje się za celowe wprowadzenie co najmniej czterech różnych środków stylistycznych (epitety, porównania, przenośnie, wyliczenia, apostrofy...); 1 pkt – za wprowadzenie trzech różnych środków.
Punkty za pozostałe kryteria są przyznawane pod warunkiem, że tekst liczy co najmniej 190 słów.			
11.2	kompozycja	0-2	1 pkt przyznaje się za zbudowanie zwartego i spójnego opowiadania o celowo ukształtowanej kompozycji. 1 pkt przyznaje się za celowe wydzielenie segmentów, akapitów...
11.3	język i styl	0-5	1 pkt przyznaje się za bogactwo słownictwa, ciekawe konstrukcje składniowe, bogatą frazeologię. poprawność językowa (gramatyczna, leksykalna, frazeologiczna, stylistyczna, składniowa...) 0-3 bł. – 4 pkt., 4-5 bł. – 3 pkt., 6-7 bł. – 2 pkt, 8-9 bł. – 1 pkt, 10 bł. i więcej – 0 pkt.

10.4	poprawność ortograficzna	0-2	0-2 bł. – 2 pkt., 3-4 bł. – 1 pkt, 5 bł. i więcej – 0 pkt.
10.5	poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszcza się 10 błędów.
Łącznie:		0-80	